

Brüsszel, 2026. május 11.
(OR. en)

9003/26

EDUC 146
DIGIT 129
SOC 240
COMPET 536
TELECOM 216

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi: a Tanács Főtitkársága

Címzett: a delegációk

Tárgy: A Tanács következtetései: „Tanárok a mesterséges intelligencia (MI) korában”

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a fent említett következtetéseket, amelyet a Tanács (Oktatás, Ifjúság, Kultúra és Sport) a 2026. május 11-i ülésén jóváhagyott.

A Tanács következtetései: „Tanárok a mesterséges intelligencia (MI) korában”

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA

EMLÉKEZTET az európai oktatási térség politikai hátterére és teljes körű megvalósítására, valamint a tanárok kulcsfontosságú szerepére, akik a középpontjában állnak azoknak a magas színvonalú, inkluzív és jövőorientált oktatási és képzési rendszereknek, amelyek megfelelnek a digitális kornak;

FELHÍVJA A FIGYELMET arra, hogy a digitális szuverenitás és a stratégiai autonómia elengedhetetlen Európa számára, megjegyezve, hogy döntően fontos csökkenteni az Európán kívül kifejlesztett mesterségesintelligencia-eszközökkel és -technológiákkal kapcsolatos függőségeket, az oktatás és képzés területét is ideértve;

ELISMERI, hogy:

1. a mesterséges intelligencia (MI) kulcsszerepet játszik Európa versenyképessége és fenntartható növekedése szempontjából;
2. a folyamatban lévő digitális átállás – és különösen az MI rohamos fejlődése és bevezetése – Unió-szerte átalakítja a mindennapi életet, és a nyomában egy új realitás alakul ki az oktatási és képzési rendszerek vonatkozásában;
3. az MI-ben megvan a potenciál arra, hogy befolyásolja, hogyan szerveződik meg a tanulás, a tanárok hogyan tervezik és valósítják meg, valamint értékelik ki az oktatást, továbbá a tanulók hogyan férnek hozzá az információkhoz, és miként értelmezik azokat, ennél fogva pedig átalakíthatja a tanárok és a tanulók közötti kapcsolatot; arra is hatással lehet, hogy az iskolák hogyan látják el az adminisztratív feladatokat;
4. az MI oktatásba és képzésbe történő integrációjához építeni kell a már létező digitális készségekre és kompetenciákra, valamint azok folyamatos fejlesztésére, emellett pedig olyan iránymutatásra és támogató keretekre van szükség, amelyek lehetővé teszik a tanárok, a tanulók, valamint az oktatási és képzési rendszerek számára, hogy megfelelően felkészüljenek a digitális átalakulásra;
5. ezek a változások befolyásolhatják a tanárok szerepét, pedagógiai gyakorlatait, a tanárokkal szembeni elvárásokat és az iskolai élet szélesebb körű megszervezését;

HANGSÚLYOZZA, hogy e következtetések alkalmazásában a „tanárok” kifejezés azokat a tanárokat, oktatókat, nevelési-oktatási intézményvezetőket és egyéb pedagógiai szakembereket foglalja magában, akik formális oktatási és nevelési rendszerekben tanulók oktatásában vesznek részt az iskola előtti nevelés, illetve az alapfokú, valamint az alsó és a felső középfokú oktatás szintjén, a szakmai alapképzést és a felső középfokú szakképzést is ideértve, és hogy a kifejezést a nemzeti vagy adott esetben a regionális joggal, valamint az egyes oktatási és képzési rendszerek struktúrájával összhangban kell értelmezni;

KIEMELI, hogy az MI potenciálisan javíthatja a következőket:

6. aktív és kollaboratív tanulás, valamint kreatív szerepvállalás;
7. befogadás a fogyatékossgal élő és sajátos nevelési igényű fiatalok számára biztosított oktatási segédanyagok révén;
8. hozzáférhetőség a vidéki és távoli területeken élő, valamint az alulreprezentált és marginalizált háttérrel rendelkező tanulók számára;
9. a különféle nyelvi háttérrel rendelkező tanulók részvétele a tanulásban, ezáltal fokozva a kulturális és nyelvi sokszínűséget;
10. különböző megközelítések – köztük a gyakorlati és a cselekedve tanulás – révén alkalmazott pedagógia;
11. személyre szabás a különféle tanulási profilok kezelése érdekében, az egyénre szabott instrukciókat és az azonnali visszajelzést is ideértve, így támogatva az ismeretek és a készségek elsajátítását;
12. a tanulók egyéni igényeire és előrehaladására összpontosító értékelési gyakorlatok, amelyek lehetővé teszik a hiányosságok korai azonosítását és a formatív visszajelzést, valamint megelőzik a tanulástól való elfordulást, illetve a lemorzsolódás kockázatát;
13. adminisztratív hatékonyság, amelynek révén több időt lehet a tanítási és a tanulási folyamatra fordítani;

MEGJEGYZI, hogy az MI aggályokat vethet fel a következőkkel kapcsolatban:

14. emberi cselekvőképesség és felügyelet – különösen mivel az MI potenciálisan alááshatja a tanárok és a tanulók autonómiáját;
15. az MI-eszközöktől, különösen a generatív mesterséges intelligenciától való technológiai függőség, amely fokozatosan alááshatja a kritikai gondolkodást, valamint a tanuláshoz szükséges kognitív és metakognitív képességeket, egyúttal pedig hatással lehet a tanulók motivációjára, az oktatás értékének általuk történő megítélésére és az egész életen át tartó tanulás iránti elkötelezettségükre;
16. a képernyők és a mesterséges intelligencián alapuló eszközök fiatal tanulók általi túlzott és nem célzott használata, amely elterelheti a figyelmüket, és egyes esetekben akadályozhatja őket a koncentrációban és a készségek elsajátításában;
17. az emberi elszámoltathatóság, amelyet alááshat, ha túlzott mértékű az MI-eszközökre történő támaszkodás, ami potenciálisan félretájékoztatáshoz, plagizáláshoz, illetve szerzői jogi problémákhoz vezethet;
18. a mesterséges intelligenciába ágyazott vagy az MI által felerősített torzítások, különösen akkor, ha figyelmen kívül maradnak más kontextuális sajátosságok, ami megkülönböztetéshez, egyenlőtlenséghez és kirekesztéshez vezethet;
19. az adatok minősége, integritása, védelme és átláthatósága, különös tekintettel arra, hogy szükséges megőrizni a bizalmat, a méltányosságot, a magánélet védelmét és az elszámoltathatóságot;
20. a digitális szakadékok elmélyülésének kockázata, különösen az MI-eszközökhöz és -infrastruktúrákhoz való egyenlőtlen hozzáférés és azok nem megfelelő kialakítása, valamint a digitális készségek és kompetenciák terén mutatkozó egyenlőtlenségek miatt, ami potenciálisan súlyosbíthatja a tanulók közötti egyenlőtlenségeket;
21. társadalmi, mentális és környezeti jóllét, különös tekintettel annak kockázatára, hogy az MI bevezetése hatással lehet a társadalmi kohézióra és a kognitív folyamatokra, valamint tovább súlyosbíthatja a környezeti és a klímaválságot;

HANGSÚLYOZZA, hogy:

22. az MI tekintetében olyan, kiegyensúlyozott, bizonyítékinformált, célirányos és értékalapú megközelítésre van szükség az oktatásban és képzésben, amely biztosítja a lehetőségek megragadását és ezzel egyidejűleg a kockázatok proaktív azonosítását, megelőzését és csökkentését;
23. fontos különbséget tenni az oktatási gyakorlatokban alkalmazott általános célú MI-eszközök, illetve a pedagógiai elveken nyugvó és az oktatási eredmények javítását célzó MI-oktatástechnológiai (EdTech) megoldások között, összhangban az MI-rendeletben meghatározott kockázatalapú megközelítéssel;
24. a jelentős technológiai változások mellett a tanítás és a tanulás emberi dimenziója, amely az MI etikus, biztonságos és felelősségteljes használatán alapul, továbbra is a középpontban áll;
25. a tanárok kulcsfontosságú szerepet játszanak ennek a törekvésnek a megvalósításában, és segíthetik az oktatási és képzési rendszereket abban, hogy kamatoztassák az innovációban rejlő előnyöket, miközben továbbra is előmozdítják a minőséget, a méltányosságot, a befogadást és a mindenki számára elérhető sikert, amelyek ezután is központi jelentőséggel bírnak az európai oktatási térség kiépítése felé vezető úton;

HANGSÚLYOZZA, hogy:

26. a tanárok meghatározó szerepet játszanak a tanulási folyamatban, valamint az MI bevezetésének, értelmezésének és használatának alakításában;
27. az MI használatával kapcsolatos oktatási döntéseknek továbbra is pedagógiai célon kell alapulniuk;
28. az MI-eszközöknek támogatniuk kell a tanárokat, nem pedig helyettesíteniük vagy elszigetelniük őket, és hogy a szakmai megítélés, a pedagógiai autonómia és a felelősség elengedhetetlen a magas színvonalú, inkluzív és emberközpontú oktatáshoz és képzéshez;

MEGERŐSÍTI, hogy a tanárok létfontosságú és folyamatosan fejlődő szerepet töltenek be a következőkben:

29. az MI által kínált lehetőségek kiaknázása, védelmezve ugyanakkor a tanárok és a tanulók közötti bizalmat és érdemi interakciókat az osztályteremben, valamint a tanulók fejlődési és társadalmi-érzelmi szükségleteit, az életkornak megfelelő iránymutatás és felügyelet biztosítása révén;
30. a tanulás megkönnyítése MI-eszközökkel kreatív, innovatív és személyre szabott tanítási megközelítések alkalmazása révén, amennyiben ez pedagógiai értéket teremt;
31. az MI-kimenetek kritikai szemléletű értékelése, az MI-rendszerek korlátainak és lehetséges torzításainak ismertetése, valamint a tanulók támogatása az MI által generált információk értékelésében;
32. a digitális állampolgárság megerősítése azáltal, hogy a tanulók iránymutatást kapnak az MI felelős, etikus és kritikus használatát illetően, és ezáltal a tájékozottságon alapuló és aktív demokratikus részvétel fokozása;
33. a tanulók segítése abban, hogy felmérjék az MI-eszközök használatának környezeti, társadalmi és etikai következményeit, ami a zöld, igazságos és reziliens jövőt hivatott támogatni;
34. adott esetben hozzájárulás az oktatásban és képzésben használt MI-eszközök közös tervezéséhez, kiválasztásához, értékeléséhez és kontextuális kiigazításához;

és ezért **SZORGALMAZZA**, hogy az MI oktatásban és képzésben való alkalmazásával kapcsolatos megközelítéseket a digitális humanizmus elvei vezéreljék, biztosítva, hogy a technológia az embereket szolgálja, támogassa az emberi cselekvőképességet, és erősítse a demokratikus értékeket;

TUDATÁBAN VAN ANNAK, hogy:

35. a tanárokba való befektetés elengedhetetlen annak biztosításához, hogy az MI kedvezően járuljon hozzá a tanításhoz és a tanuláshoz;
36. ahhoz, hogy a tanárok képesek legyenek eligazodni az MI-ben rejlő lehetőségek és kockázatok között, a következőkre van szükség:
 - a) MI-műveltség, többek között az MI-eszközökkel és -technológiákkal kapcsolatos ismeretek, készségek és kompetenciák, valamint kritikai gondolkodás és médiatudatosság;
 - b) magas színvonalú iránymutatás, kapacitásépítés és szakmai fejlődés;
 - c) az MI-eszközöknek az oktatásban és képzésben való használatával kapcsolatos adatszuverenitási kihívások pontos megértése;
 - d) átfogó szakpolitikai keret, amely támogatja a megbízható MI-eszközök és -technológiák biztonságos bevezetését az oktatásban és képzésben, és védi a pedagógiai autonómiát és a szakszerű döntéshozatalt;
 - e) támogató munkakörülmények – többek között az oktatási technológusoktól kapott segítség – és az ahhoz szükséges digitális infrastruktúra, hogy a legkülönbözőbb háttérű, digitális felkészültségi szintű és életkorú tanárok alkalmazkodni tudjanak a technológiai változásokhoz, valamint felelősségteljesen és magabiztosan tudjanak kérdéseket szakmailag megítélni;
37. rendszerszintű és az egész iskolára kiterjedő, valamennyi kulcsszereplőt – köztük a szülőket és a családokat is – bevonó, közösségi megközelítésekre van szükség annak biztosítása érdekében, hogy az MI koherens, fenntartható és méltányos módon épüljön be az oktatásba és képzésbe, megelőzve azt, hogy egyes tanárookra indokolatlan teher háruljon;

FELHÍVJA A FIGYELMET a következőkre:

38. a nemzeti, regionális és uniós szintű interdiszciplináris együttműködés fontossága, biztosítva azt, hogy egyetlen oktatási és képzési intézmény se maradjon le;
39. annak szükségessége, hogy megerősödjön az Unió stratégiai autonómiája az oktatási technológiák terén, mégpedig uniós háttérű MI-eszközök és -megoldások fejlesztésének előmozdítása révén, az uniós értékekkel és érdekekkel összhangban;

FELKÉRI A TAGÁLLAMOKAT, hogy:

40. támogassák a tanárokat abban, hogy a meglévő digitális készségekre és kompetenciákra építve hatékonyan használják az MI-eszközöket és -technológiákat, valamint hatékonyan tanítsanak róluk, továbbá megértsék az ezen eszközökhöz és technológiákhoz kapcsolódó előnyöket és kockázatokat;
41. támogassák az MI-eszközök bevezetését és használatát, amennyiben azok pedagógiai értéket teremtenek, mégpedig oly módon, hogy az kiegészítse és megerősítse a tanítás emberi dimenzióját, és ne váltsa fel a tanárok pedagógiai szerepét vagy a tanulókkal fenntartott kapcsolatát;
42. ösztönözzék az olyan, megbízható, etikus, emberközpontú, kutatáson alapuló és megmagyarázható MI-eszközök biztosítását, amelyeket kifejezetten az oktatási környezethez terveztek, és amelyek igazodnak a tanulók életkorához és a szándékolt oktatási célhoz;
43. adott esetben tegyék képessé a tanárokat arra, hogy az MI-eszközöket kritikai szemléletet alkalmazva, felelősségteljesen, etikusan és magabiztosan beépítsék a tanítási és a tanulási folyamatokba, megőrizve ugyanakkor a pedagógiai autonómiát, a szakmai megítélést és a tanulók jóllétét;

44. ösztönözzék az MI-műveltség beépítését – adott esetben – a pedagógusképzésbe, a bevezető képzésbe és a folyamatos szakmai továbbképzésbe;
45. vonják be a tanárokat MI-kezdemenyvezések létrehozásába és értékelésébe, valamint ösztönözzék az annak vizsgálatára irányuló kutatást, hogy az MI milyen hatást gyakorol a tanárok szerepére és a tanulási eredményekre;
46. mozdítsák elő az MI-re vonatkozó etikus, biztonságos és megbízható megközelítéseket az oktatásban és képzésben, többek között iránymutatást nyújtva az adatvédelemre, a kockázattudatosságra, az elszámoltathatóságra és a tanulóközpontú biztosítékokra vonatkozóan;
47. foglalkozzanak a méltányossági és a hozzáférhetőségi kérdésekkel, többek között a nyelvi hozzáférhetőséggel és a regionális egyenlőtlenségekkel, mégpedig azért, hogy előmozdítsák az MI-eszközökhöz, a digitális infrastruktúrához és a magas színvonalú digitális erőforrásokhoz való méltányos hozzáférést valamennyi tanár és tanuló számára;
48. mérjék fel és aknázzák ki az MI-ben rejlő lehetőségeket inkluzív, személyre szabott és tanulóközpontú megközelítések támogatása érdekében, többek között a szakoktatásban és a munkaalapú tanulásban;
49. vegyék kellően figyelembe, hogy az MI milyen hatást gyakorol a tanárok munkaterhére, értékelési gyakorlataira és adminisztratív feladataira, azzal a céllal, hogy fenntartható és támogató munkakörülmények révén biztosítani lehessen a tanárok jogait;
50. támogassák a tanárok jóllétét, gondoskodva arról, hogy az MI hozzájáruljon a tanítási és a tanulási folyamatok javításához, anélkül, hogy ez indokolatlan nyomásgyakorlással járna;

FELKÉRI AZ EURÓPAI BIZOTTSÁGOT, hogy saját hatáskörén belül és a szubszidiaritás elvének kellő figyelembevételével mellett:

51. folytassa az együttműködést és a szinergiák kialakítását az Európa Tanáccsal, az UNESCO-val és az OECD-vel; valamint folytassa az alap- és középfokú oktatás MI-jártassági keretrendszerének véglegesítésére irányuló munkát az OECD-vel;
52. a digitális oktatás és készségek jövőjére vonatkozó, 2030-ig szóló ütemterv kidolgozásával párhuzamosan támogasson az oktatásban és képzésben az MI-vel kapcsolatban egy olyan, európai szintű összehangolt és stratégiai megközelítést, amely egyrészt a digitális készségekre, az MI-műveltségre, valamint a tanárok szakmai fejlődésének támogatására és a kritikai gondolkodásra összpontosít, másrészt pedig fokozza a demokratikus rezilienciát, beleértve a torzítások, a dezinformáció és az internetes zaklatással kapcsolatos kockázatok értékelésére való képességet is;
53. segítse elő – többek között az Európai Digitális Oktatási Platformon keresztül – az MI-re vonatkozóan az oktatásban és képzésben alkalmazott emberközpontú megközelítésekkel kapcsolatban a tények gyűjtését és megosztását, a kutatást, a bevált gyakorlatok térnyerését és a szakpolitikai információcserét;
54. folytassa az MI-eszközök oktatásban és képzésben való etikus, felelősségteljes, biztonságos és átlátható használatának támogatását célzó iránymutatásokra és gyakorlati erőforrásokra irányuló munkát, valamint ezen iránymutatások és gyakorlati erőforrások terjesztését, többek között a nemrégiben aktualizált következő iránymutatások népszerűsítése révén:
Iránymutatások oktatók számára a mesterséges intelligenciának és az adatoknak a tanítás és a tanulás terén történő etikus használatáról (Guidelines on the ethical use of artificial intelligence and data in teaching and learning for educators) és „*Iránymutatások tanárok és oktatók számára a dezinformáció kezeléséről és a digitális jártasság oktatás és képzés révén történő előmozdításáról*”;

55. folytassa az Európai Oktatói Digitális Kompetenciakeret (DigCompEdu) aktualizálását az MI gyors fejlődésének és növekvő használatának figyelembevétele érdekében, biztosítva, hogy az oktatók rendelkezzenek az ahhoz szükséges ismeretekkel, készségekkel és attitűdökkel, hogy hatékonyan, kritikai szemléletet alkalmazva és felelősségteljesen tudják beépíteni az MI-alapú eszközöket és gyakorlatokat a tanításba, a tanulásba és az értékelésbe;
56. gondoskodjon az MI-vel, az oktatással és képzéssel, valamint a digitális átállással kapcsolatos uniós kezdeményezések közötti összhangról;
57. támogassa a tagállamokat abban, hogy kereteket és iránymutatást biztosítsanak a jogi és adatvédelmi feladatokra vonatkozóan, az MI-rendeletnek az oktatás és képzés terén történő végrehajtását is ideértve;
58. mozdítsa elő a tanárok bevonását az MI-vel kapcsolatos uniós szintű oktatási és képzési kezdeményezések kialakításába és értékelésébe;

FELKÉRI A TAGÁLLAMOKAT ÉS A BIZOTTSÁGOT, hogy saját hatáskörükön belül:

59. folytassák a megfelelő kapacitásépítési programok kidolgozását annak érdekében, hogy felkészítsék a tanárokat az egyre nagyobb mértékben MI-gazdag környezetben történő munkavégzésre;
60. törekedjenek arra, hogy rendszerszintű támogatás révén iránymutatást és védelmet biztosítsanak a tanároknak az MI-eszközök osztálytermi használata tekintetében;

61. ösztönözzék azokat a társaktól való tanulási tevékenységeket és azon bevált gyakorlatok megosztását, többek között európai szinten is, amelyek az MI tanulóközpontú és pedagógiai alkalmazására irányulnak;
62. biztosítsák az összhangot az oktatás és képzés terén az európai oktatási térség létrehozása érdekében folytatott európai együttműködés stratégiai keretrendszerével, többek között annak a minőségre, a méltányosságra, a befogadásra és a mindenki számára elérhető sikerre vonatkozó prioritásával;
63. megfelelően aknázzák ki a színvonalas oktatásba és képzésbe való befektetésre irányuló tanulólaboratórium által kínált erőforrásokat annak támogatása érdekében, hogy a tanárok hatékonyan, biztonságosan és inkluzív módon használják az MI-t, biztosítva egyúttal azt, hogy a tanulólaboratórium tevékenységeiben való részvétel önkéntes maradjon;
64. folytassák a tanárok MI-vel kapcsolatos ismereteinek bővítését, mégpedig azáltal, hogy előmozdítják az MI pedagógiai, etikus és gyakorlati használatára vonatkozó célzott szakmai tanulási erőforrásokat, gyakorlatközösségeket és együttműködésen alapuló projekteket, többek között – igény szerint – az Európai Iskolai Oktatási Platformon, az eTwinning közösségen és a SELFIE for TEACHERS eszközön keresztül;
65. a szakpolitikai és a pedagógiai gyakorlat megalapozása érdekében – nemzeti és uniós szinten – mozdítsák elő és támogassák az MI-nek az oktatásban és képzésben való használatával kapcsolatos kutatást, kísérletezést és ténygyűjtést, valamint e használat értékelését és optimalizálását;
66. folytassák a digitális állampolgárság előmozdítását, és MI-technológiák révén támogassák a polgári szerepvállalást.